

felelős szerkesztő

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.	— fl.
Fél évre	4 kor.	— fl.
Negyed évre	2 kor.	— fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Szerdán.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánkozásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VII. évfolyam.

Szászsebes, 1903. Junius 24.

39. szám.

Fizetés nélkül.

Megdöbrentő híreket vettünk rövid pár hét alatt hazánk három vármegyéjéből is, melyek ha valók — a mint hogy ebben semmi okunk sincs kételkedni — azt bizonyítják, hogy az állami kezelésbe vett erdőknél még mindig nics meg az a rend, a melynek behozatalát a vonatkozó törvény czélozta s hogy vas marok szorítására van szükség megdönteni a régi hibákat és orvosolni azok bajait.

A hírek egybehangzóan azt mondják, hogy a kérdésben forgó három vármegyében az állami kezelés alá vett erdőknél alkalmazott altisztek és szolgák már huzamos idő óta, hónapokon át nem kapják meg fizetéseiket abból az egyszerű okból, mert állítólag az erdei alapból kifogyott a pénz, az erdőbirtokosok pedig, kik a személyzet fizetéséhez erdőbirtokuk arányában kötelesek hozzájárulni s ezt a járulékot a vármegyei erdei alapba beszolgáltatni, egyszerűen nem fizetnek. Az egyik vármegyében alkalmazott egy kartársunk személyesen panaszolta el nekünk, hogy immár négy hónap óta nem kapják a fizetéseiket, dacára annak, hogy az illetékes állami erdőhivatal humánus főnöke már a magas minisztériumnál is tett ebben az ügyben előterjesztést, az altiszti személyzet pedig küldöttségileg kérte

a vármegye alispánját a baj orvoslására, ez azonban azt mondta volna a kérőknek, hogy bár elismeri a kérvényezők panaszának jogos voltát s kérésüket okadatotlnak találja, legnagyobb sajnálatára mit sem tehet, hanem csak legyenek türelemmel, majd nemsokára javulni fog a helyzet. Fizetés helyett kaptak tehát egy pár jó akaratu szót, egy kis biztatást s megtanulhatták azt, hogy a türelem rózsát terem.

Ezeket azután vihették magukkal haza a nyomorgó családoknak, mert hogy azok nyomornak és inséget szenvednek, vajjon ki kételkednék abban?

Ismeretes dolog s lapunkban is gyakrabban megemlékeztünk volt arról, hogy a községi, közbirtokossági és más hasonló erdőknél alkalmazott erdészeti altiszti személyzetnek a fizetés csekély volta mellett még az volt a legnagyobb sérelme és baja, hogy ezt a csekély javadalmasát is nagyon rendetlenül, gyakran hónapok multán s ekkor is csak sok könyörgésre és nagy utánjárással kaphatta meg s így új és boldogabb korszaknak véltük azt, midőn ezek az erdők állami kezelésbe vétettek, mert ez alkalommal ki lett mondva, hogy jövőben az altiszti személyzet fizetését nem többé a rendetlenül fizető birtokosoktól, hanem a vármegye pénztárából, pontosan fogja kapni.

Egy ideig ebben a tekintetben nem is hallottunk panaszt, sőt nem egy kartársunk fennen dicsérte is az új rendszert, nyilvánvaló

tehát, hogy az új söprű jól söpört s ezért annál inkább meg kell ütköznünk a hirül vett visszaesés fölött, mert minden egyebet inkább vártunk volna, csak ezt nem.

Az írás szavai szerint megérdemli a munkás az ő bérét s így mindenki jogosan is követelheti azt a mire rászolgált, szüksége van pedig erre legjobban annak, kinek ebből van meg a mindennapi kenyerere.

Az erdészeti altiszti pálya köztudomás szerint azok közé tartozik, a melyekre vagyonos vagy bár csak jobb módu ember is nem igen vágyódik, nem vágyódik pedig több oknál fogva, de legfőképp azért, mert az egyike a legterheesebbeknek, a szolgálat rajta feletté nehéz és felelősségteljes, a javadalmazás pedig többnyire oly csekély, hogy ezekkel a nehézségekkel alig áll arányban. Ilyen formán az erdészeti altisztek majdnem kivétel nélkül szegény sorsu minden vagyon híjával szűkölködő emberek sorából kerülnek ki, természetes tehát, hogy a maguk és családjaik fentartásánál teljesen rá vannak utalva a szolgálatuk által kiérdemelt bérre. Az erdészeti altiszteknek tehát vagyonuk nincs, miután pedig mellékfoglalkozást nem csak szolgálatuk miatt, de azért sem üzhetnek, mert ez a szabályokba ütközik, bizon várva várják a hónap elsejét, mikor fizetésüket meg kell kapniok s képzelhető az az elkeseredés, melyet csalódásukkor éreznek.

A fizetés ilyenmő visszatartásának a hátrányai sokfélék és nagyok. Az altisztet ér-

kenyen sujtja és anyagilag megkárosítja az a körülmény, hogy pénze nem lévén, az élelmi szereket, ruhaneműeket hitelbe kénytelen vásárolni s így elesvén a szabad választás és alkuvás lehetőségétől, egyenesen ki van szolgáltatva azok kénye-kedvére, kik neki a hitelt nyújtják, vagy pedig kölcsönhöz kell folyamodnia s ez után terhes kamatokat fizetnie, míg ő elmaradt fizetése után semmiféle kamatban nem részesül.

De nem csak a fizetést élvezőre, hanem magára a szolgálatára is hátrányos befolyással van a fizetés visszatartása, mert míg egyrészt a saját hibáján kívül ilyenénkép sujtott erdőőr elkedvetlenkedik, elkeseredik s ezek behatása alatt szolgálati buzgósága is lelohad, másrészt sokat veszít tekintélyéből akár a hitelért, akár a kölcsönért való futkosása által, elveszti pedig tekintélyét gyakran olyanok előtt is, kik előtt azt a szolgálat érdekében legjobban kellene fentartania.

Van azonban még ezen kívül is egy veszedelmes oldala annak, ha az erdőőr nem kapja ki pontosan és idejére a fizetését s így önhibáján kívül nyomorogni kénytelen s ez az, hogy ilyen körülmények között nagyon könnyen ki lesz téve a kísértésnek s bizon ha a jellem nem nagyon szilárd s nem edződött még meg eléggé az élet viszontagságaiban, vajmi könnyen megeshetik, hogy enged a gonosz csábításainak s letéved az erény útjáról? Kérdjük már most, hogy ha az egyikkel vagy másikkal

TÁRCZA.

Vaddisznó-história.

(A Természet után).

— Írta: Andaházy Pál. —

Csöndes juliusi est volt. A hold már emelkedett az örökzöld fenyőktől borított hegyek mögött s egy-két csillag is, mint valami égi mécs, kigyult a felhőtlen égbolton. Az erkélyen ülve, tele tudóval szívtam a balzsamos levegőt, mely telve volt a fenyők és a nagy hársfa virágainak illatával. Elmerengve hallgattam a pásztor furulyázását meg a kolomp hangját, melyeket szakadozva hozott az esti szél.

Merengésemből egyszerre hangos és lázas felindulással teljes beszéd ébresztett fel. Letekintek az erkélyről, de megdöbbenve léptem vissza. Egy tépett ruhájú, borzolt hajú s vérrel borított alakot pillantottam meg.

Karja véres kendővel volt bekötve. Azonnal lesiettem és István vadászunkat ismertem fel a szerencsétlenben. Kérdésemre elmondta életveszélyes kalandját, mely őt ily állapotba sodorta.

„Ma délután — ugymond — abban a rekkenő hőségben kimentem a „Cséni“ patak völgyébe, hogy megtekintsem az ottani „vad-viszonyokat“, mint szokta volt mondani. Magammal vittem „Pollux“-ot is. Nagy meleg volt, hát leültem egy vén fenyő árnyékába. Szellő is alig lengedezett a fák között. A kutya ekközben nyomra talált, mert eltűnt a sűrűben. A nap már leáldozóban volt, mikor egyszerre felhangzott a kutya csaholása. Fegyveremet póstára töltöttem, mert biztos voltam benne, hogy nagyobb vaddal lesz dolgom. A hang egyre közeledett felém, már a közelben hallatszott a csörtetés. Arczhoz emelt fegyverrel vártam a vadat. Egyszerre egy hatalmas vadkan ugrott a tisztásra s egyenesen nekem jött. Mindkét csővel rátüzelttem, de nem céloztam jól. A vad megállt, felemelt orral és vérben forgó szeméssel keresett.

megtörténnék, ha például valamely ellenszolgáltatást személyné egy-egy fatolvajlás vagy más hasonló bűnös cselekmény felett, vajjon ki lenne a hibásabb? Vajjon a megtévedt erdőőr, vagy pedig az, a ki nem adta meg neki azt és akkor, a mit és a mikor szolgáltatával kiérdemelt és a miből egyedül képes magát és családját napról-napra fentartani? Mert nem szabad soha sem szem elől tévesztetni azt az igazságot, hogy az üres gyomor és az alkalom az a két tényező, mely legkönnyebben térítheti le az embert az egyenes útról, vagy legalább ingadozóvá teheti s kísértésbe hozhatja.

Az irányodó köröknek fontolóra kellene venni és komolyan megszívlelni az ilyen viszály állapotot s késelem nélkül orvosolni a bajt ott, a hol mutatkozik. Az, hogy a vármegye erdei alapjában nincs pénz, mert az erdőtulajdonosok a reájuk kiszabott járulékokat be nem fizetik, nem mentheti azt, hogy e miatt néhány család érdemtelenül nyomorogni kénytelen, orvosolni kell pedig annál inkább, mert ez nem is olyan nehéz. Ha nem fizet az az erdőbirtokos, arra való a közigazgatási hatóság és ennek végrehajtó közege, hogy a járulékot hajtsa be. Lehet, hogy ez néhol kényelmetlen dolog, mert talán az az erdőbirtokos jó barát, rokon, vagy éppen megyei bizottsági tag és mint ilyen választója a közigazgatási tisztviselőknek, de ez mind nem jogczim arra, hogy kötelezettsége alól kibujni engedjék.

Mit szólnának vajjon az állami tisztviselők,

Tölteni nem volt időm, mert észrevett és dühösen nekem rontott.

Mikor már közvetlen előttem volt, félreugrottam és a puskám tusával fejbe ütöttem. A fegyver összetört, de a kan úgy láttzik nem is igen érezte a csapást, mert nekem ugrott, ledöntött, de szerencsére csak karomat hasította fel. Helyzetem életveszélyes volt. Megragadtam a kan füleit és eltasztottam a dühös vadat magamról, de egyszersmind fel is ugrottam. Szemeim előtt csak a bosszu lebegett s a kan füleit minden erőmből tartottam. A vad azonban rohanni kezdett és magával rántott. Gyorsan a hátára vettem magam, mire ez megrémülve, nagyokat fujva, tájtétköz szájjal rohant eszeveszetten árkon-bokron keresztül, engem a hátán czipelve. Így helyzetem roppant veszélyessé változott és semmi sem volt nálam a bicskám kivül. Tétováznom nem lehetett, kirántottam tehát ezt és a kan torkába döftem. De a kan nemhogy összerogyott volna, hanem még fokozott sebességgel, örülten rohant.

Az alantabb álló ágak a futás közben már össze-

a katonák, ha egyszerre csak azt mondanák nekik, hogy nem kapnak fizetést, zsoldot és menázsit? Bizon letenné a tollat vagy a puskát csakhamar valamennyi, nem sokat törődve azzal, hogy az által felbomlik az állam rendje.

Bizon megszívlelendő dolog ez s kíváncsú, hogy a rend mielőbb az egész vonalon behozzassék s ott, hol megkívánják a pontos és hűséges szolgálatot, pontosak legyenek annak a díjazásában is!

Az uhuzásról.

Irta: **Lakatos Károly.**

(Folytatása).

3. Hogy hová építsük a lesgunyhót? — az a helyi viszonyoktól függ s attól is e mellett, mily terjedelmű a vadászter, a melyet megvédenünk kell s terjedelméhez képest több, avagy csak néhány lesgunyhóra van-e szükség. Mindenesetre azonban a legalkalmasabb helyeket kell a lesgunyhó építés céljára kiszemelnünk. Például ha fáczános van a területen s főleg ez védendő a ragadozók inváziói ellen: legcélszerűbb akkor a lesgunyhót ennek közelében elhelyezni, még pedig ha nagy terjedelmet ölel fel a fáczános: kerületén lehetőleg többet is, hogy az uhuzó helyeket szélirány, huzás s egyéb célszerűség szempontjából is változtatni lehessen. Hogy pedig az állandó uhuzó helynek mindig nyílt területen (általában oly helyen, a hol könnyen s messziről szembejönnek) kell berendezve lenni, azt magától értetődő regulának tartsa a vadász. Nem szabad tehát gunyhót felállítani erdőben vagy vágásokban, mert ott kevésbé veszik észre az arra vonuló orvmadarak, mint nyílt helyen; ligetek

viszsa vertek. a tüskék ruhámat letépték s véresre karczoltak.

Már kezdett minden összefolylni szemeim előtt, szívemet az agyonzuzódás borzasztó gondolata elsorította s tagjaim gyengülne kezdtek. — Kétségbeesve döftem a kést vagy tizszer egymásután a kan torkába, míg végre futása egyre lassabbodott, majd megállt, lábai inogni kezdtek s elvágódott a földön. Azután a kiállott fájdalomtól és a vérvesztéstől elgyengülve, eszméletemet veszítettem. Hogy felébredtem, azt kedves kutyámnak, — ki felnyalt ajulásomból — az éjjeli hidegnek és az erős harmatozásnak köszönhetem. Még ajulásom alatt is görcsösen kapaszkodtam a disznó füleibe. Mikor pedig feleszméltem, alig tudtam lábamra állani és haza vánszorogni.

Ezek után pár órával már az udvaron volt kitérítve a vadkan, melyet a „Cséni“ völgyben, a lövés helyétől 50—60 méterre találtunk meg vértócsában, a vadász késével torkában.

István azonban hetekig nyomta az ágyat és a leg gondosabb ápolás mellett lehetett csak karját és életét megmenteni.

közelében azonban a gunyhót dombos oldalon vagy dombtetőn állítsuk fel, mert így a látkör sokszorosan megnagyobbodik ellenben fasorokkal körülszegélyezett területen, ha csak elkerülhető, uhuzó helyeket ne létesítsünk, mert a madarak nem a beszálló fára, hanem a lőtávolságon kívüli fákra fognak letelepedni; arra is gondot kell fordítani a hely megválasztásában, hogy a gunyhó a széljárásnak kilegyen téve, hogy a tavaszi és őszi szelek ériék azt. — Jó, ha — a többek közt — oly helyre építünk, mely közel fekszik valamely tóhoz vagy nagyobb kiterjedésű mocsárhoz, mert ilyenek körül a szárnyas ragadozók előszeretettel tartózkodnak. A fás területekre vonatkozólag azonban újólag is hangoztatom, hogy az ilyeneket lehetőleg kerülni kell, mert minél távolabb fekszik a lesgunyhó valamely erdőhöz, vagy egyéb fás helyhez, annál nagyobb eredménynek nézhetünk elébe. Ellenkező esetben megtörténhetik az, hogy az orvmadarak, avagy a varjak és szarkák azokra a távoli fákra szállanak és ott elüldögelnek óraszámra is anélkül, hogy a bagolyhoz beszállnának s a legnagyobb bosszuságunkra akkor szállnak el onnan, a midőn már távozóban vagyunk a gunyhótól. Ajánlatos tehát, ha a legközelebbi erdő vagy fás hely legalább is 150—200 lépésnyire fekszik a lesgunyhótól.

4. A lesgunyó felállítása, illetve elkészítése könyvemben már korábban leírt les- és döggunyhóéval ugyyszólván azonos, miből kifolyólag egyes, alkalmasabb helyeken építetteket leghelyesebb mind a két célra használni. A bagolyt különben is telente inkább csak kivételesen használjuk; miért is az alkalmas lesgunyhóknál döghelyeket létesíthetünk, oda hordatván az elhullott állatok hulláit, hogy a kártékony szörméseket oda szoktatva, azokat a tél folytán időnként pusztíttathassuk. — A mi az uhuzó-gunyhót magát illeti, az czélszerűség szempontjából csakis földalatti lehet. Semmiféle földfeletti építményt nem ajánlhatok és egyál-

talában oly építményt, mely szemet szur és gyanut ébreszthet a rendkívül szemes és gyanakvó ragadozóknak. Tapasztalataim szerint csakis a kívülről földből épült gunyhók czélszerűek, melyek váza kell, hogy — állandóságra számítva — lehetőleg tölgyfából legyen és a mi a tetőzetet illeti, minél kevésbbé emelkedik ki a föld színe fölé, annál jobb. Persze, az ügyes maszkírozás tekintetéből a földhányásra s ennek befödésére a gyepkoczkákra nagy gondot kell fordítani, úgy, hogy a gunyhó kiemelkedő része valami természetes domborúdnak látszék. Hogy az ajtót hátul kell alkalmazni, az elemi tudnivaló, valamint az is, hogy az ajtónak csakis kifelé szabad nyilnia. A be- illetve kijárást általában úgy kell készíteni, hogy minden akadály nélkül gyorsan el lehessen hagyni a gunyhót, ha a szükség úgy kívánja.*) -- Hogy mekkora lehet a gunyhó belső térhelye, erre nem lehet határozott szabályt felállítani; mindenki akkora gunyhót épít, a mekkora neki tetszik: egy személyre valót, vagy nagyobbat; de mindenesetre akkorát kell építeni, ha egy személyre valóról van szó: a melyben kényelmesen lehet ülni, állani és mozogni: miért is a földnek azon a helyén, a hová a gunyhót építeni akarjuk, nem szabad nehezen megmunkálhatónak lenni. Ne legyen az sem igen köves, sem vizenyős helyeket már egészségi szempontból is egyáltalában kerülni kell, mert ily helyeken épült gunyhókban igen kellemetlen bajokat szerezhet a hosszas ülések alatt az uhuzó... Igen fontos dolog, hogy a lőrések alkalmas helyen és jól legyenek készítve. A közelgő vagy már beszállt ragadozónak sohasem szabad észrevenni semmi mozzanatot, mely a gunyhóban történik; ez okból a tolókéval zárható lőréseknek nem szabad szemközt lenniök egymással, hanem olyképp kell

*) A gunyhó tetejét minden körülmények közt körülalában (ernyőszerűleg) készítsük úgy, hogy a fedélszekák a földet érintsék. Így a földhányással aztán könnyen lehet a gunyhótetejének a természetes domborzatszerű kiemelkedés formáját megadni.

Házasság és babona.

Az „Ethnografia“ folyóiratban érdekes közlemény jelent meg azokról a babonákról, melyek a házasságra vonatkozólag a nép között el vannak terjedve. Itt közlünk belőlük néhányat mutatónak:

Karácsony estéjén a leányok söpörjék tisztára a szobát, vigyék ki a szemetet az utcára és lépjenek rá. Ahonnan először hallanak kutyaugatást, onnan fog jönni majd a kérő.

Akinek gyér foga van, az nem lesz egy helybeli legénynek a felesége, azt messze, más határba viszik. A gyér fogu legény is távolból hoz feleséget.

A malomból nem kell leányt venni, mert a nép hite szerint úgy fog zakatolni a nyelve, mint a malomkerék.

A mosás közben ügyeljen a leány arra, hogy ne legyen vizes a ruhája. Akinek a ruhája ilyenkor vizes, az részeges férjet fog kapni.

Az olyan leánytól, aki az utcán találkozik

sokáig tereferél, sokat beszél, óvakodni kell, mert pletykás lesz. Azt a leányt pedig, akire az anyja panaszkodik, hogy a ruhamosásnál sok szappant fogyaszt el, rögtön el kell venni, mert tisztaságszerető gazdasszony lesz belőle.

A ruhamosásnál mindig szép ideje legyen a leánynak, mert ha valamikor csuf idő akadályozza a mosásban, akkor ne higgyen a kérőjének, mert meg fogja csalni, mint az időjárás.

Aki azt akarja, hogy menyegzője napján szép derült idő legyen, az ne egye ki a fazékból az ételmaradékot, mert ha ezt megteszi, csakis esős időre számíthat. A szép idő pedig már azért is kívánatos, mert akik szép időben tartják meg az esküvőt, azok élete boldog lesz. A csuf időben megtartott esküvő viharos életet jelent. Mások szerint az esküvő után nem árt egy kis eső, mert ez meg azt jelenti, hogy az új házaspár gazdag lesz.

A legény az esküvő napja előtt a lakodalomra sült kalácsokból az elsőt a menyasszonyának köteles

azokat elhelyezni, hogy a gunyhón ne lehessen keresztül látni még akkor sem, ha minden lörés nyitva van is. Czélszerű, ha a lörések alacsonyán állanak; de szabály, hogy oly szélesek legyenek, miszerint a fegyver vezetésében ne akadályozzanak és magasság tekintetében is kényelmes kilövést engedjenek; tehát mellmagasságnál sem alacsonyabbaknak, sem magasabbaknak lenniök nem szabad. — A lörések egymástól távolsága mintegy 20 cm. legyen, ezenkívül egy nagyobb nyilást hagyunk a homlokzaton (a fedélzet által kissé fedve) arra a czélra, hogy a baglyot azon át figyelemmel kíséressük.*) — Természetesen, nem csak a homlokzat, de az egész gunyhó körületén alkalmazzunk löréseket, melyek belől kissé tágabbak lehetnek; sőt az ajtón is kell elfedhető nyilást vágni s kívül kulcszárt, belől pedig tolókát alkalmazzunk rá. Egészségi szempontból igen czélszerű a gunyhót felülről és pedig úgy az oldalokon, mint a padlón széles deszkákkal vagy dorongfával sürűen kibélelni, a padlót talpfákra rakva. Padlóhiányában legalább friss száraz szalmával kell a gunyhót felhinteni, mely almozat gyakran felcserélendő. — Czélszerű a gunyhó előterét folytatólágos árkolattal körülvenni (természetesen a beszállófáknak és bagolyállványnak e körön belől kell esni), hogy a szárnyalt madarak megvonulhassanak ebben, mert így el nem mászhatván, könnyű szerrel összeszedhetők az uhuzás befejeztével. Különben, hogy az uhuzó-helynek minél elhagyatottabb (elvadult) jelleget kölcsönzendő, az igen természetes. Nem árt, ha magas fü és bozotos fedi ott s a gunyhó körül egyoldalulag csalánt növesztünk: rövid lőtávolságban rőzserakásokat is lehet alkalmazni.

5. A lesgunyhótól mintegy 12—14 méternyire (és egymástól 5—6 méternyire) leásunk két lombtalan, nem tulmagas (legfeljebb 10—12 méteres) fát, melyeket

*) Ezt s a löréseket a tetőzet alatt körülfutó deszkázatban rajz szerint vágjuk ki.

elvinni. Ha ezt megteszi, szeretni fogja őt. A kalácsot azonban magának a legénynek kell kihuznia a kemenczéből.

A nép nem kiméli meg a babonáktól még a templomot sem s még itt is tesz megfigyeléseket.

A legény az esküvő napján jobb lábbal lépjen a templomba, ha boldog életü akar lenni. Megfigyeli azt is, hogy a mennyasszony vagy pedig a vőlegény oldalán élénkebben ég a gyertya, az hosszab életü lesz. Ha a gyertya lángja nem ég egyenesen, hanem libeg-lobog, azt is rosszra magyarázzák. Azt mondják, hogy veszedő, perlekedő élete lesz az új párnak.

Legfontosabb azonban az áldás. Az áldásnál összeszeteszik a kezüket. Akinek ezen kézösszetételnél felül marad a keze, az fog parancsolni a másiknak. Sokszor észre is lehet venni, hogy versenyeznek a kéznek felül való maradásaért.

A templomból menet igyekszik a mennyasszony a vőlegény lábára hágni. Ha csakugyan sikerül neki, akkor a vőlegény nagy papucsos lesz.

alkalmatlan ágaiktól megtisztítunk. Ezek képezik az u. n. beszállófát, melyekre a madarak leereszkedhetnek. Esetleg egy darab beszállófa is megteszi, de jobb kettőt felállítani. Mindenesetre jó, ha a lesgunyhót oly helyen építhetjük, a hol a fa már természetből megvan; ennek a gunyhótól nem látható részéről levagdadjuk a felesleges ágakat. Egyszerűen olyképp idomítjuk a fát, hogy annak minden részére lőhessünk a gunyhóból anélkül, hogy fedező ágak fognák fel a fa bármely részén is, a ragadozónak szánt söréttöltést. (Folyt. köv.)

54374/I/4

1903. szám

Pályázati hirdetés.

Erdőőri szakiskolák tanulóinak felvétele tárgyában

A királyhalmi, vadászerdei, lipótújvári és görgény-szentimrei m. kir. erdőőri szakiskolákba — melyeknek tanfolyama két évre terjed, — a folyó évi október havában kezdődő tanfolyamra részint állami ellátás mellett, részint saját költségen több tanuló fog felvétetni. A felvétetni kívánók igazolni tartoznak, hogy: 1. Tizenhét (17) éves életkorukat betöltötték s illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig betöltik s harmincöt évesnél nem korosabbak; 2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszontagságaihoz szokott és edzett testalkattal különösen jó látó, halló és beszélő képességgel bírnak, mely kellékek igazolására kincstári orvos, honvédorvos, vagy vármegyei orvos bizonyítványa szükséges megjegyeztetvén, hogy minden az intézetbe felvett tanuló testi épsége és egészségi állapota az intézet orvosa által a jelentkezés alkalmával szigorúan felülvizsgáltatik s az, kinek szervezete hiányos, vagy a ki valamely ragályos, avagy az intézeti foglalkozás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenved, az intézetbe be nem fogadtatik; 3. az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, jól olvasni és a közönséges négy számművelet szerint jól számolni tudnak; 4. erkölcsi magaviseletük jó; 5. katona kötelezettségben állanak-e, igenlő esetben kötelesek ezt az erkölcsi bizonyítványt kiállító hatóság által igazoltatni. Bejelenteni tartoznak továbbá, hogy kérvényükre a válasz mely cím alatt, illetve mely vármegyében, vagy mely hivatal útján és mely posta állomásra küldendő. Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy azon tanulók kik saját költségükre vétetnek fel, az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházatért évi Háromszáz (300) koronát félévi előleges részletekben fizetni s ehhez képest a felveendő tanulók, esetleg azok szülei, gyámjai, vagy munkaadói kir. közjegyző előtt kiállított okmánnyal igazolni tartoznak, hogy az évi 300 korona eltartási költséget a kitűzött időre pontosan befizetik. Az áltami eltartás mellett felvett tanulók, illetve azok szülei, gyámjai, vagy munkaadói azon esetben, ha a tanuló az erdőőri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként elhagyja, vagy az intézeti szabályzat értelmében elbocsáj-

tatik, a reá fordított költségeket egy évre 300 koronával számítva az államnak megtéríteni kötelesek s ugyanerre nézve hogy ezt az illető szakiskola igazgatóságának felszólítása után legkésőbb hat hét alatt teljesítik, szintén közjegyző előtt kiállított okmányt tartoznak bemutatni. Minden tanuló tartozik a szakiskolába való belépés alkalmával hozni 6 inget, 6 lábravalót, 6 zsebkendőt, 10 pár kapezát, vagy harisnyát, egy pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria esztiát és pedig valamennyit új állapotban. A fennálló szakiskolai szabályzat értelmében figyelmeztetnek tehát azok, kik az erdői szakiskolába felvétetni óhajtanak, hogy saját kezüleg irt és kellően felszerelt kérvényüket, melyhez az állami ellátás mellett felvétetni óhajtónak azok szegénységi állapotát igazoló hiteles községi bizonyítvány is melléklendő, azok pedig, kik akár magán, akár állami erdészeti szolgálatban állanak, mindig előjáró tisztjük vagy hatóságuk útján legkésőbb folyó évi július hó 15-éig a földmívelésügyi ministeriumhoz adják be. A hiányosan felszerelt és a fenti határidőn túl beadott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1903 évi június hó 4-én.

M. kir. földmívelésügyi minister.

Hasznos tudnivalók.

Tisztaság a sertésenyésztésnél. Ha végig nézünk a sertésenyésztő gazdáinkon, különösen ott, ahol a tenyésztés hizlalás céljából történik: nagyon vtsszás helyzetet találunk s nem hiszem, hogy gazdáink $\frac{1}{10}\%$ -a betartaná a sertésenyésztés körül szükséges tisztasági rendszabályokat. Mindenki azt képzei, hogy a sertés a piszkot szereti, sőt van olyan gazda is, aki azt tartja, hogy sertései a piszoktól hiznak.

Pedig nem áll, mert a sertésenyésztőnek kell, hogy különösen két dologra terjesze ki figyelmét a tisztántartás körül és pedig az ólra és magára az állatokra.

Ma már az állathyigenia rég megállapította, hogy a sertésólakat nem is szabad oly modorban építeni mint eddig, mert az ól padozatának nem deszkából valónak kell lennie, hanem ki kell azt vagy kövezni, vagy pedig még helyesebben, cementtel önteni, amely cementre az időjáráshoz viszonyítva adunk gyakran friss, több vagy kevesebb alomszalmát, nyáron pedig semmit.

Ezt a padlót lehetőleg mindennap kell, különösen nyáron, a trágyától tisztogatnunk s vízzel leöblíteni.

A falakat hetenkint egyszer le kell söpörni s havonként nyáron és hat hetenkint télen klórvízzel lemosni.

Ugyancsak nagy figyelmet kell a vályuk tisztántartására fordítanunk, mert ott a legkönnyebben képződhetnek ártalmas tavak vagy penészgombák.

A sertések ólja, ha nem tartjuk azt tisztán, valóságos tanyájává lehet a betegségeknek, nemhogy az azon tapadó piszoktól hiznék az állat.

Ha a sertéseket nem lehet naponta tiszta vízre hajtani, akkor legalább egyszer hetenkint kell, hogy megmossuk

őket és pedig szapannal és kefével s utánna tiszta vízzel le kell őket öblíteni. Eleinte fickándozni fognak a fürösztés és mosdatás e neme alatt, de csakhamar érzik annak jótékony hatását, úgy annyira, hogy alig várják s egészen nyugodtan türik a kefélest, szappant és vizet.

Különösen a hizásra van igen nagy hatással a tisztántartás, úgy, hogy a tisztán tartott állat szemlátomást elhagyja a másikat. Magam tettem három ízben kísérletet, mindannyiszor teljesen egyfajú, sőt testvér malacokat választván ki ugyanazon nemből, melyek egyszersmind majdnem teljesen egyenlő sullyal is bírtak. Az első esetben a mosott állat nyolc és fél hónap alatt, ugyanazon táplálás mellett 19 kilóval, a második esetben kilenc hónap alatt 23 kilóval s a harmadik esetben kilenc és fél hónap alatt 26 kilóval, tehát egy negyed métermázsával hagyta el a mosatlant.

Krenedits Ödön.

KÜLÖNFÉLÉK.

A buza aratásának ideje. Az 1882—1892 évről összeállított statistika azt mutatja, hogy az évnek nincsen olyan hónapja, a melyben buzát ne aratnának.

Az aratás ideje hónapok és országok szerint így oszlik meg:

Január: Ausztrália, Uj-Seeland, Chile, Argentina, Február, Márczius: Britt-India, Felső-Egyiptom.

Április: Mexikó, Egyiptom, ázsiai Törökország, Perzsia, Syria, Kis-Azsia, Kuba.

Május: Észak-Afrika, Közép-Azsia, Kína, Japán, Texas, Florida.

Június: Kalifornia, Spanyolország, Portugália, Olaszország, Görögország, Oregon, Louisiána, Alabama, Georgia, Colorado, Missouri.

Július: Románia, Bulgária, Austria, Magyarország, Franciaország, déli Oroszország, Nebraska, Minnesota, Felső-Canada.

Augusztus: Angolország, Belgium, Holland, Németország, Dánia, Lengyelország, Dakota északi része, alsó Canada, Manitoba, Columbia.

Szeptember: Canada északi része, Skót és Norvégország, Svédország.

Október: Északi Oroszország.

November: Péru, Dél-Afrika.

Deczember: Birmaország.

Miért kell az embernek uszni tanulni?

Köztudomású tény, hogy míg az emberrel közelebbi rokonságban lévő állatfajok, ha vízbe esnek, tüstént uszni is tudnak, addig az embernek az uszás művészetét sok fáradság árán előbb meg kell tanulnia. Ennek okát, illetőleg magyarázatát Robinson tanár az atavizmusban kereste. Ugyanis azt mondja, hogy az állatok a veszély perczében épen azokat a mozgásokat végzik, a melyektől a menekülést leginkább remélhetik, vagyis a futáshoz folyamodnak s ezek a mozdulatok teljesen elegendők arra, hogy az állatokat a víz felszínén tartsák s a vízben való előrehaladást, uszást lehetővé tegyék. És ez az összes négyiábu állatokra vonatkozik. Eilenben az ember a maga ősalapötában, a mikor állítólag még az erdők lakója volt, veszély alkalmával nem a futásban, hanem a fáramászásban találta meg menekülésének leghathatósabb módját s ezek után a vízbefuló embernél észlelt ösztönszerű mozdulatok is voltaképen a kapaszkodó, a mászó embernek

mozdulataival azonosak. Ezek a mozgások mindazonáltal ép oly kevésbé használnak neki, mint az a bizonyos szalmaszál, sőt azok folytán elmerülése sokkal bizonyosabb, mint partra jutása. Tényleg látjuk is, hogy az az ember, a ki nem tanult uszni, a vízben valóban úgy kapálózik, úgy mozog, mintha létrán akarna a magasba jutni: nyitott kezekkel felváltva a levegő felé kapkod s lábainak mozgatai nagyon is emlékeztetnek egy fára mászó majom mozgataira. Robinson tanárnak ez az elmélete nincs minden valószínűség nélkül s mindenesetre érdekes volna tudni, hogy miként viselkednek a majmok a vízben?

Drága vadászterületek. A vadászterületek ára rohamosan emelkedik és egyes szarvasterületekért, főleg külföldi vadászok, mesés árakat fizetnek. Pilis-Marót bérletéért 6921 kat. hold és 243 k. h. gazdasági terület, 14 ezer koronát, a kupavári erdők egy részéért 5000 hold, 24 ezer koronát, a nagy-vázsonyi uradalom csakis szarvas lelövésért 24 ezer koronát fizetnek, noha itt nagy ritkán és csakis kivételes esetekben lehet 7 kilós agancsokhoz jutni. Vannak még ezeknél is drágább területek az országban: Nyitra, Komárom, Sopron, Somogy és Zala vármegyékben. A panonhalmi apátság erdei vadászátát bérlo külföldiek 1050 koronát tartoznak fizetni minden szarvasért, melyre rálőnek, tekintet nélkül arra, hogy az állat elesik-e vagy sem? (V. és A.)

10 évi vadászeredmény Bosznia és Hercegovinában. 1890/1900 években lőttek összesen 1699 drb medvét és 13.186 farkast, melyekért 65 007 forint tagliát fizettek ki. A taglia medvéért 10 frt, öreg farkasért 5 frt és fiatal farkasért 2 frt volt; most pedig medvéért 10 frt, öreg farkasért 10 frt, fiatal farkasért 5 frt. A legtöbb medve a serajevói kerületben esett zsákmányul és pedig e tíz év alatt 529 drb; azután jön a travniki kerület 466, a mostari 295, a bihácsi 171, a banjalukai 159 és a d.-tuzlai 70 drbbal. Farkasból a d.-tuzlai kerületben esett el legtöbb és pedig a tíz év alatt 3806 drb; aztán következik a banjalukai kerület 3303, a travniki 1922, a serajevói 1690, a mostari 1558 s végül a bihácsi 907 darabbal. (V. és A.)

Hangtalan puska. Nem lehet még tudni, hogy a hadiszerek történetében milyen fontosságu az a találmány, a melyről most hír érkezik. Egy magyar ember feltalált egy zajtalanul lövő fegyvert, a mely a próbákon hír szerint, bevált. A hír szerint ugyanis dubai Berka Sándor, a kassai cs. és kir. gyalogezred önkéntese durranás nélküli fegyvert szerkesztett s a parancsnokság ki-rendeltsége előtt megejtett próbánál a löveg hang nélkül hagyta el a csövet.

A mit már nem hisznek. Néhány éve történt, hogy a király egy gazdag földbirtokost királyi tanácsossá nevezett ki. Az új királyi tanácsosnak, ki nagyon hiu ember volt, első dolga volt leutazni a birtokára, a hol az ispánjával összehívatta földműveseit. A derék parasztemberek tisztességtudóan meg is jelentek, még pedig ünneplőben. Ő pedig beszédet intézett hozzájuk, a melynek az volt a veleje, hogy miután őt a király kitüntette, ezentul nagyságosnak cimezzék.

— Értjük, tekintetes ur, — szolt a küldöttség vezetője, egy öreg paraszt.

— Na, nem nagy okosság szorult belétek. Hisz ballottátok, hogy engem ő -elsége nagyságos címmel tüntetett ki.

— Tudjuk, tekintetes ur.

— No nézzétek, azért kaptam a nagyságos címet, mert ezentul én fogok a királynak tanácsot adni.

— Azt már nem hisszük, tekintetes ur! válaszolta rendületlen nyugalommal az öreg!

Apa és gyermek a lokomotiv alatt. Megrendítő szerencsetlentég történt, mint a Pécsi Napló írja, az átai állomáson. Eppen az 1906. számú vonat robogott be az állomásra, a mikor Vári Béla állomási elüljáró a sinek között megpillantotta két és fél éves Erzsike nevű leánykáját. A kétségbeesett apa halált megvető önfeláldozással rohant gyermeke megmentésére. De már későn érkezett. A lokomotiv elütötte. Az apa a fején és a mellén súlyos sérülést szenvedett s a kis leánynak miud a két karját leszelte a lokomotiv. Életben maradásukhoz alig van remény.

Különös végrendelet. Cincinnati-ból írják: Különös végrendeletet hagyott hátra Norton kapitány, a ki a minap hunyt el Louisville-ben. A végrendelet elején az életről és a halálról egész sereg citatum van Shakespeare műveiből, azután következik Norton rendelete, hogy öt millió koronányi vagyonát az utolsó fillérig adják oda a louisvillei árvaháznak, végül pedig a temetésről szóló intézkedések fejezik be a végrendeletet. E szerint a halott és a gyásznap számára különvonatot kell rendelni Cincinnati-tól Louisvilléig, de ezt a különvonatot csupa elsőosztályu Pullmann-kocsiból kell össze-állítani, azonkívül hozzá kell csatolni egy pompásan felszerelt étkező-kocsit is. Meghagyja, hogy holttestét Cincinnati-ba vigyék és ott elélessék. A temetésen egy jó zenekarnak csupa vidám nótát kell játszani. Norton a végrendelethez egy programot is mellékel a zenekar számára s megbizsa a gyászolót, hogy a szünetek alatt kínálják meg borral a zenekar tagjait is, hogy igyanak az ő tulvilági jólétére. Az elhunyt intézkedéseit az utolsó pontig betartották s így Norton kapitány temetéséből szomorú aktus helyett vidám multság lett.

Az özvad életkorának megállapításához. Brand Károly berlini hírneves vadász, zoologus és szakíró, érdekes kísérleteken fáradozik, hogy az özvad életkorát, ép mint a lovaknál, kizárólag a metszőfogak lekopásáról megállapíthassa. Nevezett e célból a metszőfogakból egy gyűjteményt állított össze, s fáradságteljes munkája után rájött, hogy az özvadat életkorára nézve épp oly könnyen lehet a «Wild u. Hund» egyik utóbbi számában metszőfogak elváltozásairól felismerni, mint a lovat. Brandt, a közli kísérletezéseinek eredményét is, a miből kitűnik, hogy 8 éves életkorig sikerült az elváltozásokat megállapítania. A kísérletező végül kijelenti, hogy ezzel még korántsen nyújtott alkalmat arra, hogy bármely vadász özbakot 8 éves koráig csálhatlanul felismerje, hanem kísérleteinek eredményét csupán azért tette közzé már most, hogy mások is, a kiket a dolog esetleg érdekel, kísérleteket tegyenek, — mert több szem többet lát.

Új fajta sas. A torontálvármegyei Mosorin környékén a minap egy vadór fönn a levegőben két sast látott egymással küzködni. Az egyik egy halász-sas volt, a másikat azonban nem tudta megismerni, hogy miféle fajta. A légi küzdelem elég sokáig tartott; de végre is a sokkal erősebb halász-sas legyőzte ellenfelét, mely kimerülten hullott le a földre. Ott aztán a vadór több mezei munkás segítségével megfogta, megkötözte és bevitte a mosorini jegyzőhöz, a kinek hamarosan el is adta. A jegyző három napig tartotta magánál a hatalmas madarat, de végre is kénytelen volt tuladni rajta. A sas ugyanis nem evett a fogságban. Új gazdája egy tapasztalt öreg vadász lett, de ő sem tudott vele boldogulni. A sas megdöglött, mire beküldték Lendl Adolf dr. preparáló intézetébe. Ott aztán megállapították, hogy a sas olyan fajta, a milyen egyáltalán nem szokott előfordulni Magyarországon. Tudományosan neve e sasnak Nisaetus fasciatus. Több-

nyire a délvidéken tanyázik, Kis-Ázsiában és a Balkánon. Magyarországon még eddig sohasem látták. A saskitömése után a Nemzeti Múzeumban helyezik el.

A héja kártékonyságához. Egy magas fenyőn legutóbb egy héja-fészket vett észre az ottani erdőőr. Persze nyomban felmászott a fára s a fészkekben egy héja-fiókat talált mely körül nem kevesebb mint 42 db elhullott madár hevert, — eléggé élénk tanúságot téve arról, hogy a héja mily felette káros az apró vadak és madarakra! A fészkekben találtatott 3 idei mezei nyúl, 5 öreg fogoly, 2 vad- és 1 örvös galamb és 31 darab kisebb madár u. m. fekete rigó, erdei pinta, cizinege stb. A kisebb éneklők között a legtöbb tojó volt, a mi arra enged következtetni, hogy a héja, ezeket a kis madárkákat, a fészkekről rabolhatta el.

Veszedelemes medvekaland. Máramaroszigetről jelentik a következő borzalmas esetét: Polisch István popitniki gazdálkodó puskával a vállán a havasokra indult három oláh paraszt kíséretében. Az egyik hegyi ösvényen váratlanul egy kölykeit szoptató hatalmas medvére akadtak, mely nyomban rárohant Polischra. A megrémült ember kétségbeesetten igyekezett eltávolítani magától a megvadult bestiát, hogy rálölessen. De egyik karját már két helyen összetörte a vadállat. Balkezeben a fegyverrel ráütött a medve fejére, mely egy pillanatra hátrátáncorodott, de azután ismét rárohant Polischra, a földre teperte őt s már félő volt, hogy beleit tépi ki, mikor végre az egyik kísérő oláh (a másik kettő megugrott) hirtelen nagyot ütött fejéhezének fokával a medve fejére. Erre az állat elkábult s ott hagyta áldozatát, ki így szerencsésen megmenekült a kínos haláltól. Az összemart embert beszállították a kórházba.

Tilalmi idő a medve számára. Mig nálunk a medvének pusztításáért egyes vármegyék lódiákat fizetnek, addig vannak országok, a hol a medvét óvásban részesítik. Az északamerikai államhatóság által megindított actio, a honi vad óvása és védelme tekintetében, úgy látszik hovatovább kiszélesedik. Legutóbb újból egy törvéynovella látott napvilágot New-York államban, mely a fekete medvét tilalom alá helyezi. A törvéynovella csupán abból az egy pontból áll, hogy a fekete medvét ezentul csak július 1-től szeptember 30-ig szabad löni, s ebben az időben is egy vadásznak csupán egy medvét szabad elejteni. A fekete medvének csapdáiban, hurkokban, vermekben és ugynevezett önlövőkkel való pusztítása azonban ugy ezen idő alatt, mint általában az egész éven át szigorúan meg van tiltva.

Perzsa adomák. A perzsa nagyon vidám és elmesés nép. Adomáinak, kedves tréfáinak óriás a száma, úgy hogy az angol könyvpiacra az utóbbi időkben már négy könyv jelent meg a perzsa néphumor átültetett termékeiből. A legujabb gyűjteményből mutatóba közül néhány adomát egy angol ujság. Egyszer egy király, a ki kegyetlen zsarnok volt, elment sétálni. A város végén meglátott egy parasztembert. Megszólította:

— Mondd csak jó ember, milyen ember a ti uralkodótok? Jóságos fejedelem, vagy zsarnok?

— Vérszopó zsarnok! — felelte az ember.

A zsarnok szigorúan nézett rá:

— Tudod, hogy ki vagyok én?

— Nem én.

— No hát, én vagyok a király!

A paraszt szörnyen megijedt, de mégis összeszedte magát. Mélyen meghajolva kérdezte:

— És te uram, tudod, ki vagyok én?

— Nem én! — felelte most a zsarnok.

— Akkor jó, — kiáltotta vidáman a paraszt, mert nem is fogod megtudni soha! És úgy elnyargalt, mint a forgószél. Egy gögös ember egyszer így hengegett:

— Én értem van minden a világon. Én értem teremtetten Isten a világot, a földet, a napot, mindent. Szóval, én vagyok a legnagyobb ur.

Meghallotta ezt egy légy, az orrára szállt és így szólt hozzá:

— Én még nagyobb ur vagyok, mint te, mert ime viszont téged is csak azért teremtetten az Isten, hogy legyen, a kinek az orrára szálljak! — A bizelgő elment egyszer egy gazdag emberhez és az édig magasztalta. Elmondta legszebbnek, legjobbnak, legtökéletesebbnek. A gazdag embernek jól esett a sok bók és kegyesen mondta:

— Most nincs itthon pénzem, de gyere el holnap, kapsz egy zacskó aranyat.

A bizelgő másnap boldogan jelentkezett, de a gazdag ember nevetve mondta neki:

— Mit akarsz pajtás? Csak nem pénzt? Abból ugyan nem eszel!

— De hisz ígérted uram!

— No, igen, te tegnap hazudtál nekem egy csomó kellemeset, hát én is hazudtam neked egy kellemeset. Most pedig távozz békességgel!

Szerkesztői üzenetek.

Polecz József urnak. Bisse. A puszpáng (buxus semper-virens) fáját tudomásunk szerint pipaszároknak használják, egyébként utánna fogunk nézni, hogy esetleg használják-e még másra is, valamint tudakozódni fogunk értékesítési módjáról s ezekről annak idején értesítjük. Szívesen vennők, ha tisztelt olvasóink közül azok, kik erre nézve tapasztalatokkal bírnak, ezeket velünk közölnék. **Tóth Joachim** urnak. Lunkány. A hiányzó számat utánküldtük: eddig bizonyára megkapta. **Számel Samu** urnak. Dobronya. A beküldött 4 koronával folyó hó végeig van rendezve az előfizetés. **Cseh István** urnak. Szeged. A 2 korona beérkezését nyugtázzuk. **Többeknek** kik előfizetésüket az év végeig beküldték hálás köszönet! Nekünk nagy szíveséget tesznek azok, kik ilyen módon rendezik előfizetésüket, mert módot nyújtanak arra, hogy a jövő évfolyam nyilvánartását idejekorán előkészíthessük, de jól esik a beküldött pénz kivált most, mikor a lap nagyobbbitással kiadásaink nagy mértékben szaporodtak. Bár megszívlelnék ezt számos hátralékosaink s igyekeznének tartozásaikat kiegyenlíteni!

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

2426/1903. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Az alulírt m. kir. erdőhivatal kerületében egy (1) III.-ad oszt. m. kir. erdőőri és egy (1) II.-od oszt. m. kir. erdőlegényi állásra 600 korona fizetéssel, illetve 400 korona szegődménydíj javadalmazással és az állományszerű mellékletmennyekkel pályázat nyitattik.

Az erdőőri állásokra pályázók tartoznak az 1879 évi XXXI. t.-cz. 37 §-ában előírt szakképzettségüket, az államszolgálatba újonnan belépni kívánók ezen kívül még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, halló- és beszélő képességüket kincstári erdőszeti orvos, megyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való birását igazoló okmányokkal, az életkorukat tanúsító keresztlevéllel, végül feddhetlen előéletüket igazoló hatósági bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket **1903 évi július hó 20-ig** az alulírt erdőhivatalhoz beterjeszteni. A határidőn túl beérkező vagy hiányosan felszerelt pályázati kérvények vissza fognak utasítani.

Szászsebesen 1903 évi június 17-én.

M. kir. erdőhivatal.